

Het Onbeleid

De toenemende politisering van ambten dreigt het hele officiële Vlaamse theater in puin te leggen, voor zover dat al niet het geval was. Recente benoemingen stellen elke 'wederopbouw' uit tot in de eeuwigheid.

In de geschiedenis van het Vlaams repertoiretheater is weer een beslissend en triestig hoofdstuk geschreven: onlangs werd bekend, dat de Raad van Beheer van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel het directeursduo Nand Buyl-Koen De Ruyter herbenoemd heeft in hun functie voor een termijn van negen jaar. Nand Buyl is zonder enige twijfel een van onze meest talentrijke komische acteurs; wat voor een deel zijn voorliefde voor komedies kan verklaren bij het opstellen van het KVS-repertoire. Onder zijn artistieke leiding echter is de KVS meer en meer geëvolueerd naar een theater waarin het onderhoudende en het te allen prijze willen beantwoorden aan een gemakkelijke smaak vanwege het publiek de andere artistieke normen heeft verdrongen.

Wat die negen jaar ons als perspectief bieden voor het grootste Vlaamse theater in Brussel, lezen we in de "toelichting bij de programmatie '85-'86", die in het mei-juni-nummer van KVS-nieuws verscheen onder de titel 'Publieksvriendelijk teater'. In het voorbije seizoen heeft KVS twee pogingen ondernomen om aan te sluiten bij een actueler en vormelijk interessanter repertoire, nl. met David Mamets *Glengarry Glen Ross* en met *De Afrikaanse Nacht* van Bernard-Marie Koltès. Over 'dit experiment' schrijft de KVS-directie: "De afkeuring door het publiek van *Glengarry Glen Ross* en de daarmee gepaard gaande terugloop van de belangstelling, plus de verwachting dat hetzelfde zich zal voordoen met *'De Afrikaanse Nacht'* (de cursivering is van ons, nvdr), heeft de KVS eerder schroomvallig gestemd om, als officiële schouwburg, een

dergelijk experiment te herhalen." Nog voor de reeks voorstellingen van *De Afrikaanse Nacht* goed en wel gestart zijn, wordt dit project reeds opgegeven door diegenen die het hadden uitgewerkt. Een publiek 'vormen' doe je natuurlijk niet met twee producties, op één jaar; zeker niet wanneer dit publiek jarenlang een andere richting werd uitgeduwd. Voor 1985-86 wordt ons een 'evenwichtig en klassiek programma' beloofd met 'spectaculaire ensceneringen' en 'grootse vertolkingen'. Maar eerder dan op de repertoirekeuze en haar esthetische uitwerking in te gaan, willen wij hier de constellaties en structuren onder de loep nemen, die deze artistieke stilstand mogelijk maken.

Reglementair en wettelijk gezien is er bij deze herbenoeming van de directie wellicht geen enkele fout gemaakt. De KVS is een 'instelling van openbaar nut' (i.o.n.) en wordt als dusdanig bestuurd door een Raad van Beheer. Voorzitter van deze Raad van Beheer is de Brusselse Schepen van cultuur Richard Leclercq van de Parti Socialiste en verder vinden we in dit orgaan — met respectering van de normen van het cultuurpact — alle politieke fracties terug die ook in de Brusselse gemeenteraad aanwezig zijn. Nochtans bestaat er een stilzwijgende overeenkomst dat franstalige Brusselse politieke mandatarissen zich niet met de Vlaamse KVS zullen inlaten, in ruil voor een gelijkwaardige houding van de Vlaamse mandatarissen t.o.v. de Raad van Beheer van het Théâtre du Parc, dat — wat zijn relatie tot het Brusselse Stadsbestuur betreft — van een identiek statuut geniet als de KVS en ook

identiek dezelfde steun van de stad Brussel krijgt (nl. jaarlijks 25.826.000 fr. — niet meer geïndexeerd sinds 1983 — plus het gebruik en het onderhoud van het theatergebouw). Ook de termijn van negen jaar blijkt niet recent aangepast of gewijzigd te zijn. De traditie wil dat wanneer de Raad van Beheer geen 'klachten' heeft over de directie, de verlenging van haar mandaat automatisch ingaat zonder de verplichting deze betrekking 'open' te verklaren.

Inzicht ?

Men zal wellicht stellen dat de diverse politieke mandatarissen, die als leden van de Raad van Beheer mee deze beslissing nemen, te weinig inzicht hebben in de artistieke materie om met kennis van zaken een alternatief te bedenken of zelfs maar — b.v. bij openverklaring van de betrekking — aangeboden alternatieven te beoordelen. *Maar daar gaat het nu juist om.* Men kan niemand verwijten méér af te weten van de inplanting van groene zones in een stad of van het te voeren bejaardenbeleid dan van theater, maar dat hij dan òf met zijn handen van dat theater afblijft, òf er een reële verantwoordelijkheid in ontwikkelt. De *politieke* beslissing van de Raad van Beheer van de KVS houdt in dat elke kans om aan het repertoiretheater in Brussel en vandaar in het hele Vlaamse land een vernieuwende impuls te geven weer 'naar de eeuwigheid' opgeschoven is. Dat de keuze van een andere leiding een dergelijke ommekeer kan realiseren, bewijst het nog meer eens te vermelden voorbeeld van de Muntschouwburg.